

PARENTESEN

oktober 2021 nr 4

www.pargas.spfpension.fi

Innehåll:

IT-supporten	s2
Verksamhet för nyblivna pensionärer	s3
Styrelsens funktionärer och funktionärer	s4
Resor	s6
Händelsekalender	s7
Härmä Rehab	s7
Tennbyföreningen	s8
Boccia/Boule	s9
Munkvikföreningen	s10
Finby byaförening	s12
Ordförandens spalt	s13
Invånarföreningen Gamla Malmen	s14
Bläsnäsföreningen	s16
Hobbyklubben Golf	s18
Pensionärernas dilemma	s20

*Foto: Gusse Laurén,
fotoklubben*

IT supporten

Först en presentation av mig som ny ledare för IT supporten.

Jag heter Kurt Lundström, född på svenska dagen 1947 i Åbo där jag vuxit upp och gått i skola, fem klasser i Classikum, sen Pargas yrkesskolas ellinjen och ingenjörsexamen i svagström i Sverige.

Familjen består av min hustru Kristina och 2 barn och barnbarn .

Arbetet förde oss till Vanda i början på 80 talet där jag som exportchef för olika företag reste världen runt. 2011 gick jag i pension som jag utnyttjat till att förutom att delta i olika resor arrangerade av Vanda svenska pensionärsförening också deltagit i föreningens styrelse som IT-ansvarig, då ingen ersättare hittats sköter jag ännu deras hemsida samt datastöd på distans.

Då vi har en sommarstuga i Pargas mognade tanken på att flytta till Pargas och flytten tog plats i maj 2020. Mina hobbyer är snickrande på stugan, genealogi och IT.

Eftersom jag anmält mig frivilligt att också här fungera som datastöd så kommer nog en del av oss att mötas. Det intressanta med sådan verksamhet är att man lär känna många människor och lär sig hela tiden nya saker då man trots allt är amatör gällande IT.

Pargas svenska pensionärers It-stödfunktion har som målsättning

- hjälpa nybörjare att komma igång med smart telefoner, pekplattor och datorer

- hjälpa vanare användare med att få ut mera av dagens IT hjälpmedel.

Vi är några stödpersoner som kan ställa upp med att hjälpa våra medlemmar med all dagliga problem beträffande IT. Det kan vara att ta nya apparater i bruk, installera nya appar och hjälpa till att använda dem eller reda ut saker när det strular till sig.

Vi har träffar i Seniorpunkten varannan onsdag och varannan torsdag. Onsdagar är reserverade till att koncentrera oss på enskilda medlemmars problem. Torsdagar har vi tema där vi går igenom saker som har ett mera allmänt intresse eller som önskats av närvarande.

I dags läge har vi på torsdagsträffarna varit ca 10 personer och på onsdagar 5 personer. Dem vi saknar idag är de pensionärer, som har ringa erfarenhet av smart telefoner och pekplattor. Tröskeln skall vara låg att ta kontakt med oss. Det finns inget problem eller fråga som är för enkel för att komma och fråga. Snarare så att i något skede når vår expertis också sin gräns.

Föreningen har 2 pekplattor, en Samsung och en Ipad som vi kan låna ut för att man skall få en första känsla för pekplattor innan man skaffar själv. Vi kommer också hem och hjälper med ibruktagande av dessa och andra apparater.

Kurt Lundström och Carl-Gustav Nygårdas

Tveka inte att ta kontakt.

Kurt: kb.lundstrom@gmail.com

050 041 31 62

C-G: carlgustav.nygardas@gmail.com

040 507 14 61

Ledaren Kurt Lundström presenterar nyheter inom IT världen för en intresserad publik.

Verksamhet för nyblivna pensionärer

Staden, pensionärsföreningarna i Pargas stad, församlingen och tredje sektorn träffades virtuellt i maj för att diskutera kring verksamhet för nyblivna pensionärer. Vi kom tillsammans fram till att utveckla ett program som riktar sig till dem som står på tröskeln till pensioneringen.

Mycket erbjuds redan nu kom vi fram till, men vi tror att det finns ett behov för en verksamhet som underlättar övergången mellan arbetslivet och pensionärstiden. Det kan finnas en risk att man känner sig lite vilse i den nya livssituationen.

På många håll i landet prövar man på olika koncept som strävar efter att stöda människor i övergången mellan arbetsliv och pensionärstid (den tredje åldern). Ett koncept som tilltalar oss är ”Tredje åldern”-verksamheten, som erfarna pensionärer i Österbotten har skapat tillsammans med Folkhälsan och Röda Korset.

Med den tredje åldern avses den aktiva tiden efter pensionering då man lever ett självständigt liv utan större behov av hjälp i vardagen. Tiden kan vara i tiotals år.

ATT BLI PENSIONÄR

Det innebär stora livsförändringar att gå i pension. Förändringarna kan vara förenade med olika känslor av glädje och förväntan, men också av sorg, saknad och oro inför framtiden. Livsrutinerna ändras och vardagen ger utrymme för nya möjligheter och utmaningar. Organiserad förberedelse och rådgivning kan hjälpa den blivande pensionären att hitta nya aktiviteter och planer inför livsförändringen.

Till skillnad från tidigare livsskeden ger samhället inga klara riktlinjer för vad det innebär att bli pensionär. Varje individ måste söka sin egen väg och skapa en ny struktur för vardagen genom att t.ex. studera, resa eller utföra frivilligarbete. En genomtänkt planering hjälper oss att på bästa sätt använda vår tid

KAN VI FÖRBEREDA OSS?

Kan vi och borde vi förbereda oss för vår nya roll som pensionär? Undersökningar visar att vi kan svara ja på den frågan.

(Källa: <https://www.folkhalsan.fi/globalassets/vuxna/fritid/broschyer/broschyr-tredje-aldern-3.0.pdf>)

Konceptet innehåller smågruppsträffar vars innehåll och teman deltagarna kommer överens om tillsammans, seminarier kring mera allmänna teman och återträffar vid behov.

Nu söker vi er, pensionärer som är intresserade av att i par leda en meningsfull gruppaktivitet för andra pensionärer. Ledarna från Tredje åldern -verksamheten i Österbotten har lovat att komma till Pargas och hålla kurs för dem som är intresserade.

Som Folkhälsan säger: Tillsammans för ett gott liv också i morgon.

Emma Soveri, minneskoordinator, Seniorpunkten

Eva Björkqvist, Folkhälsan

Intresserade kan kontakta

Eva Björkqvist, Folkhälsan, tfn 040 5165679

Emma Soveri, Pargas stad, tfn 050 5691814

Styrelsens sammansättning och funktionärer 2021

Ordförande	Mikael Reuter mikael@undala.fi	040 552 49 78
Vice ordförande	Gunnel Jansson jansson.gunnel@parnet.fi	040 595 72 03
Sekreterare	Margareta Blomqvist margareta.blomqvist@granvik.fi	040 720 40 96
Vice sekreterare, vice skattmästare	Annica Forssell forssell.annica@gmail.com	050 553 02 95
Skattmästare	Bror Berg laban1234@gmail.com	040 560 19 38
Övriga ledamöter	Maria Simberg-Sörensen maria.ss@parnet.fi	040 825 50 39
	Stig Kavander swkavander@gmail.com	0400 22 21 87
	Kurt Lindroos kurt.lindroos475@hotmail.fi	0500 59 40 45
	Carl-Gustav Nygårdas carlgustav.nygardas@gmail.com	040 507 14 61
Funktionärer		
Medlemssekreterare	Kurt Lindroos	(se ovan)
Mediekontakt	Gunnel Jansson	(se ovan)
Teknikansvarig	Carl-Gustav Nygårdas	(se ovan)
Fotograf/Klippboken	Stig Kavander	(se ovan)
Parentesens redaktion	Maria Simberg-Sörensen	(se ovan)
	Gunnel Jansson	(se ovan)
Parentesens ombrytning	Carl-Gustav Nygårdas	040 507 14 61
Webbansvarig/Webbredaktör	carlgustav.nygardas@gmail.com	
IKT kontaktperson	Carl-Gustav Nygårdas	(se ovan)
Medlem av SPF:s arbetsutskott	Mikael Reuter	(se ovan)
Medlem av SPF:s kommitté för intressebevakning	Clara Kronqvist-Sundström	(se nedan)
Resegruppen	Clara Kronqvist-Sundström, ordf.	040 867 19 48
	kronqvistclara@gmail.com	
	Gunnel Jansson, medlem	(se ovan)
<p>Nya medlemmar kan anmäla sig direkt till medlemssekreteraren Kurt Lindroos 0500 59 40 45, Margareta Blomqvist 040 720 40 96 margareta.blomqvist@granvik.fi eller via webben.</p>		

HOBBYGRUPPER

Boule, IT, konst, musik och trädgård enligt separata kallelser från gruppledarna

Boccia/Boule	Widar Nyberg	040 510 54 94	widde.nyberg@netti.fi
Bowling	Seppo Rajamäki	0400 46 91 92	seppo.rajamaki1@gmail.com
Bridge	Per Österman	0400 21 14 52	per.osterman@parnet.fi
Da Capo	Maria Simberg Sörensen	040 825 50 39	maria.ss@parnet.fi
Diskussionsgrupp	Marianne Saanila	040 722 62 26	marianne.saanila@parnet.fi
Encore	Maria Simberg-Sörensen		
Fotogrupp	Lorenz Michael	0400 23 31 43	losse.michael@gmail.com
Fågelskådning	Marcus Duncker	040 552 11 00	duncker.marcus@gmail.com
Golf	Johan Nyberg	040 195 48 48	johan.nyberg@parnet.fi
IT-grupperna	Kurt Lundström	050 041 31 62	kb.lundstrom@gmail.com
Litterära salongen	Stina Engblom-Colliander	0400 71 53 88	stina202@parnet.fi
Stavgång	Rainer Wahtera	040 091 22 69	rainer.wahtera@gmail.com
Släktforskarna	Gustav Sundström	050 505 15 22	sundstroms@parnet.fi
Trädgårdsgrupp	Amie Nygrén	045 258 26 30	amie.nygren@gmail.com
Vattengympa	Kari Penttinen	050 511 97 77	kari@esnet.fi

Släktforskargruppen träffas i allmänhet udda veckor i Seniorum tisdagar kl. 13.15

Fotogruppen träffas varannan tisdag i Seniorum kl. 17. Se närmare på hemsidan.

Bridgeklubben efterlyser flera spelare. Kontakta Per Österman, 0400 21 14 52

Diskussionsgruppen en tisdag i månaden kl. 14:15-15:45 i Seniorum. Se händelsekalendern.

Följ med hemsidans. www.pargas.sfpension.fi händelsekalender eller föreningens Facebooksida *Pargas svenska pensionärer*. Många grupper informerar där om aktuella händelser.

Programgrupperna och gruppledarna för PSP:s månadsträffar

1. Beni von Weissenberg 040 545 14 35 benivw@parnet.fi
2. Mårten Malmlund 0400 71 03 12 marten.malmlund@gmail.com
3. Gunnel Jansson 040 595 72 03 jansson.gunnel@parnet.fi
4. Rainer Wahtera 0400 91 22 69 rainer.wahtera@gmail.com
5. Rose-Marie Lindroos 050 562 54 10 rose.marie48@hotmail.fi
Kurt Lindroos 0500 59 40 45 kurt.lindroos475@hotmail.fi
6. Stina Engblom Colliander 0400 71 53 88 stina202@parnet.fi
7. Christina Ahlsund 040 759 90 52 cahlsund@parnet.fi
Arvo Björkroth 044 564 93 51 arvobjorkroth@yahoo.com
8. Annica Forssell 050 553 02 95 forsell.annica@gmail.com
Solveig Nurmela 040 723 95 96 solveig.nurmela@abo.fi
9. Carita Karlsson 045 641 52 66 tiitikarlsson@gmail.com
10. Siv Nygårdas 040 574 24 31 siv.nygardas@gmail.com
Aino Mattsson 040 844 06 98 aino.mattsson42@gmail.com

Hedersmedlemmar i föreningen

Benita Nyberg, Georg Uppman, Karl-Gustav Laurén, Kurt-Erik Långbacka och Stina Engblom-Colliander

Åbolands Lillajulskryssning 23.11.2021 med Viking Line

Ur programmet (alla tider är finsk tid)

23.11.2021 Båten avgår kl 20.55

‘‘Tommys’’ och ‘‘Charles Plogman’’ underhåller under kvällen. Mat kan man med fördel äta tillsammans i någon av restaurangerna (ingår inte i priset)

24.11.2021

Träff i Konferensutrymmet för samvaro tillsammans med Thomas Lundin kl 10.30

Julbord i fartygets matsal kl 14.30

Båten anländer till Åbo kl 19.50

Priser och hyttkategorier och mer specifik information, se hemsidan

Anmäl dig senast 26.10.2021.

I anmälningen skall framgå önskad hyttkategori, födelsedatum och eventuella allergier.

Meddela även vem du delar hytt med.

Du kan anmäla dig på hemsidan, eller per tfn 040 867 1948, eller per epost

kronqvistclara@gmail.com

Till och från Åbo hamn går buss (Mollgrens) kl.18.30 den 23.11.21 från Bustis i Pargas .

Bussen kör Kalkvägen och det går att stiga på längs vägen. Följande kväll den 24.11.21

väntar bussen på oss i hamnen. För bussresan tur-retur tillkommer en kostnad om 10 €.

Deltagaravgiften och bussresan betalas in på föreningens resekonto FI21 6601 0010 0803 07 senast 29.10.2021.

Anmälan och frågor.

Om inte annat meddelas startar bussen alltid från busstationen och kör Kalkvägen. Meddela var du stiger på. Meddela också om eventuell diet samt allergier vid anmälan. Kom också ihåg dagliga mediciner och ta med mera än det som behövs för den angivna tiden för resan.

Kom ihåg att anmälan är bindande och observera också att om resan görs med buss, bör hela resans pris betalas även om egen bil används.

Ändringar meddelas i PK under Föreningsnytt och på hemsidan.

Kontakta oss. Före månadsmötet sitter vi kl. 12-13 och tar emot anmälningar. Anmälan är alltid bindande.

Betalningen görs hädanefter på föreningens resekonto **FI21 6601 0010 0803 07**. Skriv alltid namn och ex. Hemlig Resa etc. eller datum för resan som meddelande vid betalning vilket gör den enklare att identifiera.

- HÄNDELSEKALENDER HÖSTEN 2021

Onsdag 27.10	Seniorföreläsning: Vad sysslar man med i riksdagen? Sandra Bergqvist
Onsdag 17.11	Månadsträff med höstmöte
Onsdag 24.11	Seniorföreläsning: Ett skepp kommer lastat. Gustav Wickström
Onsdag 15.12	Månadsträff med julfest

Hösthälsningar från Härmä!

Vi har lediga platser ännu till rehabiliteringskurserna som börjar i höst och vinter!

- Hjärtkurs start 1.11.2021
- IKKU kursen för dig över 68 år med flera sjukdomsdiagnoser startar 8.11.2021
- Parkurs för personer med cancer över 68 år start 7.12.2021
- Kurs för dig med diabetes typ 2 metabolt syndrom start 12.1.2022
- Parkurs för närstående vårdare start 24.1.2022 Obs! inget läkarintyg behövs till ansökan!
- Reumakurs start 1.2.2022
- Parkurs för personer med minnesstörningar 14.3.2022
- Kurs för dig med sömnapne start 4.4.2022
- Tules kurs för dig med ryggsjukdomar över 68 år start 25.4.2022

Alla rehabiliteringskurser är kostnadsfria, läkarintyg behövs. Ansökan med blankett KU132r

Alla våra kurser finns på www.harmarehab.fi

Vi har inbokat flera svenskspråkiga artister i höst!

Härmä passar ju utmärkt också som utfärdsmål- här finns något för alla; bad, aktiviteter, dans och god mat 😊Fråga efter offert!

Med vänlig hälsning,
Jessica Havulehto
Sakkunnig inom rehabilitering och arbetshälsa

Härmän Kuntoutus & Kylpylä / Härmä Rehab & Spa
Vaasantie 22
62375 Ylihärmä
www.harmarehab.fi
+ 358 50 5160360
jessica.havulehto@harmankuntoutus.fi

Följ oss gärna på Facebook!

Tennbyföreningen - För Tennbybornas trivsel

I början av 1980-talet var miljön omkring Tennbygård och Tingshuset hotad. En grupp Tennbybor ställde upp och försvarade bevarandet av byggnaderna och den värdefulla miljön. I december 1983 samlades de till ett stiftande möte där man lade grunden för Tennbyföreningen och godkände stadgarna och beslöt registrera föreningen.

Föreningen valde Gunborg Kraappa till sin första ordförande. Ivern var stor och man gick i gång med en rivstart. Man ville på en gång råda bot på de brister som man tyckte fanns i Tennby. Man vände sig till telefonbolaget och påpekade att det inte fanns telefonkiosk i Tennby och det ledde till att en ny telefonkiosk installerades intill Tennbyvägen på nuvarande Sales tomt. Man tog också officiellt, brevledes, kontakt med Sydvästra-Finlands postdistrikt och krävde att en postexpedition med fullständiga banktjänster skulle inrättas i Tennby. Detta framfördes 1985 och i ett svarsbrev samma år berättade postdistriktet att en postexpedition inrättas i Tennby år 1988. Den kom, men den försvann efter några år.

Det räckte inte med dessa aktiviteter, utan man ville att motionsbanan i Tennby görs om, eftersom den blivit farlig när den korsas av nya vägar och gator. Föreningen formulerade en framställan till Pargas stad och tog kontakt med PIF, Rehti och Hjärtföreningen som alla anslöt sig och undertecknade skrivelsen. Man ville att broar eller tunnlar byggs över eller under de korsande gatorna eller så bör man planera en ny sträckning för motionsbanan. Initiativet ledde till att motionsbanan fick en ny sträckning!

I Tennbyföreningens stadgar sägs att "föreningens ideella ändamål är att verka för boarnas trivsel och service, samt bevaka deras intressen."

Trivseln har man försökt öka bl.a. genom att årligen i maj före Morsdag, ordna ett städtalko där cykelvägar och promenadvägar och angränsande skogs- och parkområden putsas från skräp. Vanligen brukar deltagandet vara ganska lågt, 10-15 personer, men flera Tennbybor har berättat att trots att de inte deltar i aktiviteter som föreningen ordnar, betalar de medlemsavgift för att föreningen ordnar städtalko på våarna. Ca 160 hushåll betalar medlemsavgift, vilket betyder att föreningen har ungefär 350 personmedlemmar.

I maj, efter att omgivningarna snyggats upp, planterar föreningen blommor vid Runebergs gran och vattnar, gödslar och rensar bort ogräs hela sommaren.

Ett evenemang som gillats av barnfamiljer, inte bara i Tennby, utan i hela Pargas, var Tennby Lammdag. Då kunde barn och vuxna samlas på Tennbygårds och Tingshusets gårdsplan för att höra på dragspelsmusik och kanske sjunga med, men det viktigaste var ändå att få gå in i fårhagen och krama lammen. Mona Thölix var initiativtagare och den person som bar det största ansvaret för Lammdagen som ordnades i samarbete med Tennbyföreningen. Efter att Mona Thölix gått bort har möjligheten att ordna evenemanget försvunnit, vilket är beklagligt. Lammdagen kunde räkna med över 100 deltagare.

För att öka samhörighetskänslan bland Tennbybor har föreningen ordnat båt kryssningar i skärgården och utflykter med färjor och förbindelsebåtar till Utö, Jurmo, Rosala och Högsåra. Under 2010-talet ordnades utflykterna oftast tillsammans med Pohjola-Norden. Utflykterna har varit populära och lockat mellan 30 och 50 deltagare.

Boccia/boule-gruppen med ny ledare

Boccia gruppen var aktiv till slutet av 2019. Vi spelade på Yrkesskolans plan alltid klockan 11.00 på fredagar, men när pandemin slog till så blev det slut. Till saken hör att Estrid Enlund ville som långvarig ledare ge över åt någon annan. Jag råkade vara den som hon hade i tankarna så jag åtog mig att leda denna grupp. Vi försökte dra i gång på våren 2020 men med dåligt resultat så det har varit ganska tyst under ett drygt år. Under den här

Tennbyföreningen har också ordnat kulturella evenemang för sina medlemmar. Under 2000-talets första decennium hade Tennbyföreningen ett aktivt samarbete med Munkvikföreningen och ordnade bl.a. en dagsutflykt till Runebergshemmet i Borgå och en till Sibelius hem, Ainola i Järvenpää. Senare har utflykter ordnats till Åbo Konstmuseum och till Aboa Vetus Ars Nova. Besöken på Kaarina Teatteri i St Karins har mottagits positivt av Tennbyborna.

På grund av koronapandemin har verksamheten legat nere under de två sista åren. Ingen medlemsavgift har heller burits upp under den tiden. Å andra sidan har de enda utgifterna utgjorts av köp av blommor till Runebergsgranen, vilket gör att föreningens ekonomi är fortsatt god när verksamheten kör igång på nytt, eventuellt med ett besök på Kaarina-Teatteri ännu i höst. Det största bekymret för föreningen just nu är, att styrelsen decimerats på grund av dödsfall och försämrad hälsa. En svårighet som inte ens den första aktiva styrelsen lyckades bemästra är avsaknaden av ett mötesrum i Tennby, där styrelsemöten och årsmöten kunde ordnas.

Kari Penttinen, ordförande

tiden har jag varit i kontakt med staden för att aktivera så att de skulle börja bygga en bana i centralparken. Det finns inskrivet så det är i planen över parken men som vi alla vet så mal stadens besluttning ganska långsamt. Det sista budet jag har från staden är att de skall bygga banan 2022 på våren.

*hälsar Widar Nyberg
ledare för boccia/boule*

Munkvikföreningen

Munkvikföreningen är den nästäldesta invånarföreningen i Pargas. Tennbyföreningen grundades nämligen året innan. På Munkvikbornas stiftande möte år 1984 var nuvarande ordföranden Dorita Skaag med, det framgår då vi sitter och pratar om föreningen. Sedan dess har hon haft både den ena och andra posten inom styrelsen. I likhet med t.ex. Mona Lehtonen som var ordförande 2019 och nu är sekreterare och webb-ansvarig. Till föreningens syften hör att tillvarata Munkvikbornas intressen. Naturen spelar en viktig roll inom föreningen. Munkviken gränsar såväl till skogen som havet och man har ju en trevlig naturstig i grannskapet som visserligen sköts av andra men lockar till olika aktiviteter för Munkvikborna. Dorita talar också varmt för skyddet av Östersjön. Det är givande att vara med och jobba för en så klart avskärmad stadsdel, säger Dorita. Många av invånarna är sk. återflyttare; efter att ha bott på annat håll har de på gamla dar flyttat till sitt barndomshem eller annars tillbaka. Så var det med Dorita och hennes man; Anders Skaag är ur-Munkvikbo. Han har lekt i skogen med kaverina sedan barnsben – de byggde kojor i träden och ingen kom och störde och sa att det kanske var farligt. Fast den gången de hissade en sjörövarflagga i kojans topp som syntes lång väg kom polisen och undrade vad som var på gång! Det är relativt lätt att engagera folk till styrelsen. Ordförande sitter ett år i taget, styrelse-medlemmarna i tre år men de blir ofta omvalda. Dorita är enda pensionären men de yngre medlemmarna är klart engagerade i styrelsearbetet. (foto på styrelsemöte i det fria) Föreningen är tvåspråkig, dess infoblad *Munkviknytt* ges ut på svenska och finska 4-5 ggr per år och delas ut till alla hushåll oberoende av om de är medlemmar eller inte.

Ur verksamhetsplanen för 2021: *Munkviken har ca 160 hushåll. Som målsättning har vi att under 2021 nå 130 medlemshushåll. Medlemsavgiften möjliggör verksamheten såsom underhåll av stranden och annat som höjer trivseln i Munkviken. Medlemsavgiften för år 2021 är 20 euro per hushåll.*

Ett plock bland aktiviteter som erbjuds Munkvikborna under 2021:

Tävling: Vårpromenad i Munkviken

Välkommen med i Munkvikföreningens

lekfulla motionstävling! *Tävlingen går ut på*

att samla ord och pågår under tiden

10.4 – 30.4.2021. Orden byts ut varje dag och

hittas på kartan utmärkt med ett X. Den

mening som söktes var identisk med den sista

meningen i Dick Karlssons bok om

Munkviken: "Blodet flyter varmt och rött

genom ådrorna. Hon är inte längre förtrollad

av Draculas bett. Hon är åter en snäll häxa,

som väntar med maten i sitt pepparkakshus."

Vinnaren premierades med en fin vinst: ett

presentkort till en restaurang i Pargas. Också

andra vinster delades ut.

Familjesimning i Folkhälsanhuset

Familjesimningen börjar lördagen den 4.9.

Tyvär är gruppen fullsatt. Stort intresse alltså

för att plaska med familjen i simbassängen!

Lösningar erbjöds nog. Föreningen är i ett

privilegierat läge med en siminrättning på

"eget område". Därtill ordnas vattengymnastik

en gång i veckan, ledd av Katja Schadbolt. En

härligt inspirerande ledare! tycker Dorita.

Petanque på Munkvikens sportplan

Kom med i friska luften. Vi spelar petanque

(boule) varje måndag kl.14.00 på sportplanen.

Deltagarna är ofta ganska många, om man

t.ex. är 12 deltagare kan man spela två lag mot

varandra.

En historisk promenad i Munkviken
 Vill du veta något om Munkvikens historia?
 Kom med på vår promenad i september. Vi
 gör en promenad runt Munkviken, med oss
 har vi lokala guider. Vet du var Tattasklippan,
 Månskensberget och Gunganbackan är? Det
 klarnade under promenaden den 19 september.
 Av kartan nedan framgår var dessa historiska
 platser finns. Bombgropen anses vara
 nedslagsplatsen för tre bomber som ryssarna
 släppte under det senaste kriget. Området
 längst i söder kallas för "nedre backen" medan
 "övre backen" finns där t.ex. Tjocktallen står.

Samarbetet med staden fungerar i princip rätt
 bra. Man har från i år ett Parkfadderavtal med
 staden; sportplanen och simstranden städas vid
 återkommande talkon och staden forslar bort
 skräpet. Underhållningen av simstranden görs
 numera helt i föreningens regi, medan staden
 tar upp och lägger ut bryggan. Föreningen har
 målat omklädningshytten och reparerat
 bryggan på egen bekostnad. Ett år togs ett
 initiativ till belysning av promenadstigen från
 Snäckvikshamnen längs stranden till
 radhusområdet. I andra fall går det inte så bra.
 Föreningen tog strid då staden 2019 ämnade
 lägga ner att antal lekparker, bl.a.
 Munkvikens. På frågan om föreningen kunde
 ta hand om parken blev svaret: "det har vi inte

råd med, det är stadens sak!". Det ville inte
 staden så gungorna och rutschkanan togs bort.
 Kvar blev sandlådskanterna och söndriga
 fotismål, harmar sig Dorita.

Tack vare försäljningen av boken **Munkvik
 En fantasi med bilder** av Dick Karlsson som
 utkom 2019 har man kunnat införskaffa två
 picknickbord som ska placeras vid sportplanen
 och på simstranden. Händelserna i fantasin
 utspelar sig i byn Munkviken och boken är
 rikt illustrerad med fotografier.

Under koronapandemin har det varit tacksamt
 att ha så många uteaktiviteter. Fast
 bassängsimningen föll ju bort. I december
 hittade man på att göra en **Julkalender** i
 promenadform som blev otroligt populär! 24
 hushåll medverkade med t.ex. ett julmotiv i
 fönstret, en tomte vid grinden – lätta att
 upptäcka och som tändes dag för dag fram till
 julafton.

I november deltar föreningen för tredje året i
 Lux Archipelago. Denna stämningsfulla bild
 fanns i "koppin" vid sportplanen, ett annat år
 pryddes taket av en upplyst cykel.

Till andra traditionella verksamheter hör vår- och höstmöte, ett vinterjippo, innebandy för damer. Satsningen på Byakampen, en lekfull tävling för invånarföreningarna i Pargas, har fallit bort p.g.a. till sist alltför lågt deltagande. Och arrangerandet av Forneldarnas natt har övertagits av Pargas Företagare.

Men den i högsta grad levande invånarföreningen lever vidare! Läs mera om den på

<https://munkvikforeningen.webbhuset.fi/sv/>

*Intervjuat och nedtecknat av
Maria Simberg-Sörensen*

Finby byaförening, Finbyhöjdens Väl rf.

Jag hade tänkt mycket på att vi inte hade någon byaförening på vårt område. När jag var på promenad och postade ett brev så mötte jag Tarja Rinne och vi började tala om saken. Vi hade ett första möte hemma hos mig. Vi gjorde sedan en kallelse och många var intresserade. Vårt första styrelsemöte höll vi i december 2009. Föreningen blev registrerad den 24 januari 2010.

Föreningens syfte har varit att utveckla samarbetet och öka trivseln på området. Vi får också rabatt av några företag. På våra vår- och höstmöten har vi alltid haft föreläsare. Då vårt område består av egnahemshus och några radhus har trädgården varit viktig. Vi har haft t.ex. Aarno Kasvi och Sven Engblom som föreläsare.

På höstmötet år 2011 var Göran Silander vår föreläsare. Han berättade om Finbys historia. Redan på stenåldern har här funnits svensktalande personer. En stenåldersyxa har hittats i Stenmarska huset. Finbyområdet hade ägts år 1499 av tre adelssläkter, även av kung Gustav Wasa år 1556.

Den populäraste aktiviteten har varit våra picknick kryssningar. Vi har då haft eget konferensrum och hållit möten. Vi har också gjort både kortare och längre resor. På våren 2012 besökte vi riksdagshuset. I september 2015 var vi till Tallinn och i september 2017 till Gdansk.

Vi har deltagit loppisrallyn och ordnat flera olika talkon. Alla evenemang har varit trevliga.

Allt har dock inte löpt perfekt. År 2019 flyttade vår sekreterare till en annan ort och vi fick ingen i hennes ställe. Sedan insjuknade vår kassör svårt. Utan kassör går det ju inte. Så kom pandemin. Då beslöt vi att föreningen får gå i stå.

Men nu ser vi igen en ljusglimt. En yngre dam har kommit med oss och hon har massor av nya idéer. Så nu har vi igen börjat se positivt på framtiden.

*Rosita Friman
ordförande*

Ordförandens spalt

Vilken härlig upplevelse det var att den 8 oktober äntligen få sitta i Brankis tillsammans med ett sextiotal av våra medlemmar och först dricka kaffe och sedan lyssna på en konsert med nostalgiska sånger! Och mindre än två veckor senare blir det vår första ordinarie månadsträff på över ett och ett halvt år. Också de flesta hobbygrupperna har kommit igång på nytt.

Nu gäller det att verkligen hoppas att vi kan fortsätta med vår verksamhet, både med månadsträffar, hobbygrupper och resor. En stor fördel är att vi har fri tillgång till Seniorpunkten (f.d. Seniorum), där vår förening tack vare understöd från olika håll har kunnat installera en stor bildskärm och egna skåp för bland annat arkivmaterial. Där träffas både vår egen styrelse och de åboländska pensionärsföreningarnas gemensamma styrelse, och bland hobbygrupperna fotgruppen, släktforskarna, diskussionsgruppen ”De pratglada” och IT-grupperna.

Så nu sätter vi igång igen! Glöm inte att berätta för pensionerade vänner och bekanta

att det lönar sig att bli medlem om man ännu inte är det. Styrelsen har beslutat att nya medlemmar som ansluter sig under hösten inte behöver betala medlemsavgift för i år men ändå får alla medlemsförmåner, inklusive förbundets tidning God Tid.

Jag uppmanar ivrigt alla att bekanta sig med händelsekalendern både här i Parentesen och på vår webbplats och att läsa om kommande verksamhet i PK. Inte minst seniorföreläsningarna i samarbete med Kombi kan rekommenderas. Den 27 oktober föreläser Sandra Bergqvist, riksdagsledamot och ordförande för Pargas stadsfullmäktige och för Folktinget, under rubriken ”Aktuellt från Arkadiabacken”. En månad senare, den 24 november, får vi höra Gustav Wickström berätta om spritsmugglingen på 1920-talet under rubriken ”Ett skepp kommer lastat”. På höstmötet den 17 november är det bl.a. dags att äntligen välja en ny ordförande. Vi ses! Jag hoppas ni alla är fullt vaccinerade.

Mikael Reuter

**Bli medlem i Pargas svenska Pensionärer och ta del av allt det utbud som föreningen erbjuder.
Om du anmäler dig under hösten behöver du inte betala medlemsavgift för 2021.**

Motion

Förbundet erbjuder olika motionsprogram man kan se på youtube.

<https://www.spfpension.fi/sv/motion/>

Bl.a kan man träna

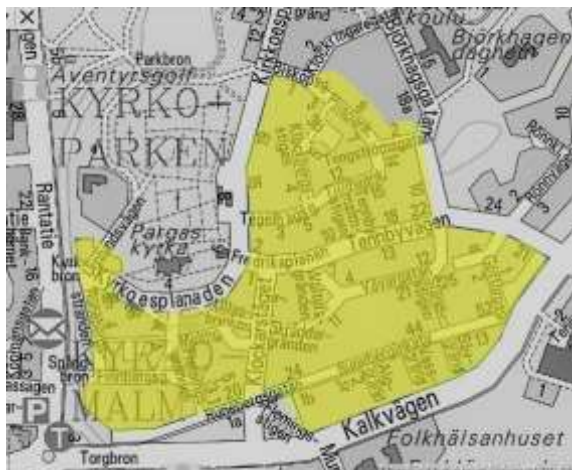
- **Sittgymnastik**
- **Lätt Hemmaträning**
- **Styrketräning för seniorer**
- mm

Invånarföreningen Gamla Malmen

”Invånarföreningen Gamla Malmen grundades 1994. Föreningens mål är att bevara och förbättra boendemiljön på området, att utveckla de sociala och kulturella förhållandena och att bevara Gamla Malmens särprägel. Föreningen strävar också till att påverka samhällsplaneringen som berör området.”

Så beskriver invånarföreningen syftet med verksamheten på sin hemsida. Jag träffar ordföranden Ralf Juslin för en pratstund. Han tycker att de har god stämning i föreningen; det kan ha att göra med att området är väl avgränsat och alla bor nära varandra. Entusiasmen är det inte att ta miste på och sammanhållningen är god!

Bebyggelsen kring Pargas kyrka delas in i fyra sk malmar; Norrbymalm, Kyrkomalm, Prästgårdsmalm samt Tennbymalm. Av dessa utgör en del Gamla Malmen i dag. Gamla Malmens och Pargas stads äldsta bostadsområde ligger söder om kyrkan, en trästadsidyll med anor från 1700-talet.

*”De som bor på **Kyrkomalmen**, delar av **Prästgårdsmalmen** och **Tegelhagen** är hjärtligt välkomna som medlemmar i föreningen”* heter det på hemsidan. Ralf berättar att de brukar välkomna nyinflyttade personer och familjer med information och en liten present, kanske ett gåvokort. Effektivt

sätt att värva medlemmar! År 2020 flyttade det in hela åtta nya familjer.

Verksamhetsåret **2020** hörde **58** hushåll och några företag till föreningen. I den tvåspråkiga föreningens styrelse 2021 ingår nio ledamöter och en ordförande. Ungefär hälften är pensionärer. På frågan om det är lätt att värva folk till styrelsen utbrister Ralf: ”de står ju nästan i kö!”. Så är det minsann inte överallt.

Styrelsemedlemmarna har sina egna ansvarsområden ss. fest- eller marknadsansvarig. Man har bl.a. två materialansvariga som hyr ut föreningens egendom till medlemmarna, t.ex. rekvisita för att ordna fester eller jobba i trädgården. Prisexempel: partytält, lång stege, flismaskin – alla för 2 dagar i taget och 10€ per gång. Fiffigt! Någon utses till föreningens representant i Stiftelsen Gamla Malmen och någon annan till kommittén för Gamla Malmen, det sista enligt en stipulation som föranleds av områdets status som ”gamla stan”.

Direkta samhällsproblem har man väl inte på området, tycker Ralf. Om man inte räknar dit knattret från mopedrallyt längs Strandvägen. Då det en vacker sommarkväll plötsligt är tyst kan man dra slutsatsen att byapolisen syns till på stan! Så sant sagt!

Koronaåret 2020 blev förstås ett annorlunda år, många tillställningar kunde ändå förverkligas då en hel del av dem försiggår ute. **Höstmarknaden** eller **Skördemarknaden** i september hölls både 2020 och 2021, men **Julmarknaden** som Pargas-borna vallfärdade till i 20 år inhiherades förra året efter mycket funderande – i år blir den däremot av. Vid höstmarknaden 2020 kunde man gissa hur många meter morot det fanns i en korg. Rätt svar var 5,84 m och den som kom närmast gissade på 5,82 m. Inte illa!

Restriktionerna satte styrelsen på hård press, berättar Ralf, men man lät fantasin flöda och som plåster på såren för utebliven julmarknad hittade man på att göra en Adventskalender i form av en promenad. En febril verksamhet satte igång, alla var väldigt inspirerade och 24 ”sifferlådor” av trä med ljus i tillverkades i Atte Ljungqvists verkstad. De placerades ut hos olika hushåll så att de syntes bra utåt gatan och barnfamiljer sågs spankulera längs med gatorna varje kväll för att pröva lyckan/luckan. Otroligt populär idé, myser Ralf.

Ur verksamhetsberättelsen för 2020: *Rutten gick från Lilla bron upp till Gottorp och ner igen förbi kyrkan. Detta var ett mycket lyckat koncept där äldre och yngre kunde ”bonga” luckor hela adventstiden. Lucka 24 fanns i fårhuset där det lilla Jesusbarnet låg. Fårhuset finns vid Gamla torget, nedanför Gullkronas garnbod. De 5-6 fåren ägs av Hembygdsföreningen och bor under vintern i fårhuset. Ett gäng entusiastiska Gamlamalmenbor fungerar som fåraherdar!*

Höst- och vårstädning hör också till traditionerna: man krattar ihop löv längs gator och vägkanter och staden forslar bort skräpet. En uppskattad tradition är **Medlemsfesten** som vanligtvis hålls på Gamla Malmenområdet. Förra året var den på Ella Janssons museistugas gård, i år hölls den på grund av vädret i Brankis med iakttagande av ”koronaavstånd”.

Krattningstalko nov-2020

Senast förverkligat eller på gång:

Stenformationen nere vid Flemingparken, mellan Kalkvägen och Runebergsgatan strax efter Torgbron, har förvandlats till en **”Jungfrudans”**. Intill den finns planer på att med stadens tillstånd ”bygga” en Petanque-bana. Här kan man träna boule/boccia/petanque inför kommande mästerskap på stadens nya boule-bana i Centralparken (på kommande). Det finns också planer på att inrätta ett ”byahus” i Raskens hus vid Malmgatan och som ägs av Partel. Här kunde man träffas och ha t.ex. sagostunder för de mindre medlemmarna.

Föreningens hemsida hittas under www.gamlamalmen.com. Där finns även en kortfilm om livet på Gamla Malmen 2020. Du kan också följa dem på **Gamla Malmen** Facebook-sida! Eller läsa anslagstavlan på gamla torget.

Intervjuare och nedtecknat av Maria Simberg-Sörensen

Julfirandet avslutas på Gamla torget

Bläsnäsföreningen rf

Fyra vänner firade nyårskväll år 2000 i Bläsnäs och kom på att det saknades en förening för Bläsnäsborna. På sommaren kallade man till ett byamöte i trädgården hos Kallinens på Kanelgränd; intresset var givet och en invånarförening var född! Till en början var verksamheten blygsam. Första sommaren blev det bara andakter i samarbete med församlingarna på Åsudden och sång vid flaggstången på midsommarafton.

Medlemsantalet har varierat mellan 40 och 60 personer.

De grundande medlemmarna efterlyste ”garage sale” - lopptorg enligt amerikansk modell. Man öppnar sitt garage och säljer sina överblivna saker på ”egen mark” – inget bråk med tillstånd och sådant. Detta förverkligades redan samma höst, en söndag i slutet av september. Det kom att bli en tradition, lite i annan form, sista söndagen i september, år efter år begåvad med strålande solsken!

Bläsnäs Bazar fick evenemanget kring korsningen mellan Bläsnäsvägen och Kommunalhemsvägen heta.

Till de tidigaste initiativen hörde även *städtalko på simstranden* samt *glass- och läskförsäljning* under badsäsongen. En kiosk hade nyligen gett upp sin verksamhet där. Under några år blev det *midsommarbrasa* på en flotte i Bläsnäsviken. Ett *initiativ* riktades till staden att ordna belysning längs Bygränd, som löper intill Malmkullas gräsmattor. Ett initiativ tillkom om förbättring av stigen ovanför simstranden, den höll på att rasa samman på sina ställen. Också detta gick igenom. Tyvärr ledde det till ökad mopedtrafik längs stigen.

Plock ur verksamheten genom åren: *Historisk vandring* med prosten Thor Granström som ciceron. Den började vid Sörensens garagedörr med kartuppvisningar över byn före Bläsnäs brand 1929 och en jämförelse med nuläget.

Fotoutställningen 2009 *”Bläsnäs genom tiderna”* på Kommunalstugan där gamla Bläsnäsfoton, -tavlor, -kartor och föremål ställdes ut – en klar framgång med

publikrekord! Efterföljdes av försäljning av *Bläsnäskalendern* med gamla Bläsnäsfoton. Kalendern såldes slut på kort tid och inbringade ett vackert netto.

Pianoafton på simbryggan *”Natt vid havet”* i samarbete med Musikinstitutet Arkipelags pianoelever varje sommar sedan 2004. Signaturlåda *”Yö meren rannalla”* av Heino Kaski, vad annars? Konserten hölls alltid midsommarveckans måndag kväll. Med tiden blev det alltmer proffsigt med betalda, namnkunniga inhemska pianosolister och 2011 även en utlänning, en dansk som vunnit årets Ilmari Hannikainen -pianotävling. År 2013 överläts den alltmer resurskrävande årliga produktionen av konserten till Arkipelag. Föreningens bidrag blev kaffeförsäljning i pausen.

Också *kvällsandakterna* som hölls varannan vecka på olika ställen på stranden överlämnades i den svenska församlingens regi. Föreningen bidrog med tillverkning av två stadiga bänkar för de äldres behov.

Invånarmöte på The Barn med anledning av den tilltagande högljudda mopedtrafiken på simstranden, på Åsudden och längs med Åsuddsvägen. Uppslutningen var stor med panelgäster från staden, polisen och politikerkåret. Det ledde egentligen ingen vart utom att mopedtrafiken lugnade ner sig för stunden. Föreningen har ofta efterlyst bättre farthinder på Åsuddsvägen som flitigt frekventeras av alltför fort bilkörande

ynghlingar. Vi har försökt lyfta fram förbättringsförslag som skulle gynna och öka säkerheten för Bläsnäsborna och andra som rör sig i området. Större åtgärder kan en liten förening inte ensam stå för men kan alltid försöka sitt bästa.

Vid ett möte i Nagu omkring 2010 för invånarföreningarnas representanter berättade Maria om framgången med Bläsnäs Bazar. Närvarande och tydligt imponerad var den regionala byabyråkraten Pia Prost och detta blev troligen startskottet till det årliga *Gårdsloppisrallyt i Pargas* som inleddes 2011.

Undertecknade var i flera år i tur och ordning ordförande för föreningen men vi gav så småningom över till yngre krafter. Texten omfattar våra ordförandeperioder. Nu ligger största delen av verksamheten sedan några år nere, sannolikt p.g.a. de nuvarande styrelsemedlemmarnas hektiska småbarnsår och på sistone koronapandemin. Se mera <http://blasnas.blogspot.com/>

Maria Simberg-Sörensen
Pekka Sörensen

Talrik publik på "Natt vid havet"

OBS! Aktuellt material till Parentesen, t.ex. ändringar i gruppsammansättning eller kontaktpersoner, måste vara redaktionen tillhanda **senast en vecka** före månadsträffen för att hinna med. Även annat material i form av hågkomster, bilder eller teckningar tas gärna emot av redaktionen med samma förbehåll.

Exemplar av Parentesen kan avhämtas på Booklet, Strandvägen 16 A

Hobbyklubben Golf

Pargas Svenska Pensionärers golfspelare startade säsongen den 4 maj och den avslutades den 14 september. Vi träffades varje tisdagsmorgon 20 veckor i följd. I medeltal deltog 15 spelare per vecka, det vill säga 300 rundor under säsongen. Totalt avverkade vi en sträcka på ca 2500 km. Inte dåligt.

Dessutom spelade de flesta av oss ytterligare rundor under veckan.

Om en 18-håls runda förbrukar 1400 kcal, gjorde vi tillsammans av med 420 000 kcal. Detta motsvarar energimängden i 205 kg kokta grisfötter eller 900 liter öl.

Säsongen avslutades med en lättsam tävling. Här under ser ni de glada vinnarna.

Lilly Hollsten, Alf Jansson och Harry Grönfors

Pargas Pensionärer deltog också i Finlands Svenska Pensionärers första golftävling i Pickala. Där utmärkte sig Bo-Erik Palmgren

genom att hemföra segern bland 68 tävlande. Här under kan ni se bilder från evenemanget.

Tävlingen är tänkt att bli en tradition och nästa datum är redan fastslaget, 16 juni 2022 på Åland. Mera om detta senare.

De evenemang och resor som hade planerats för denna sommar kunde tyvärr inte genomföras pga. koronarestriktionerna. Men som det nu ser ut finns det hopp för nästa sommar.

Då möts vi igen.
Johan Nyberg

Bildserie från evenemanget

Bo-Erik Palmgren och Johan Nyberg med Ole Norrback i bakgrunden

Ordförande Ole Norrback putt

Sture Laurén, Bo-Erik Palmgren och Stig Kavander

Assistentcentralen förmedlar assistenter, både frivilliga och personliga assistenter, i Sydvästra Finland, alltså också i Pargas. Om du är intresserad av att fungera som frivillig eller jobba som en personlig assistent, eller om din anhörig behöver hjälp, är du välkommen att komma och höra mera!

Torsdagen den 4.11. kl. 16 – 18, Seniorpunkten, Strandgatan 30, Pargas

Monika Nurmi
Alueohjaaja, vapaaehtoistoiminta
Lounais-Suomen Avustajakeskus
Lounais-Suomen lihastautiyhdistys ry
Salorankatu 5-7 24240 Salo
Puh. 041 445 9332

Pensionärernas dilemma

Svårt att förstå
att bokstäverna blivit små
männe tidningen vill spara
att finanserna avklara

Högre har även trappstegen blivit
behöver taga det lilla klivet
för att nå toppen
men det tar på kroppen

Klädstorlekar har fel mått
förr hade mindre nummer gått
nu överallt det klämmer
nummern inte stämmer

Spegeln också ett dilemma
det vi ser kan inta stämna
där syns en gammal tant
detta kan ej vara sant

Varför talar alla så tyst
kan ej höra ett enda knyst
Ser att du på munnen rör
tala att jag dig hör

Om vi litet hjälp får
kanske vi hundra når
att vi om oss sköter
fast vi motgångar möter

Pargas 10.8 2021 Ruth Johansson

Svävande holme

*Foto: Gunnel Jansson,
fotoklubben*

